

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Kézdivásárhely, 1905. március 23.

Csütörtök.

XXIV. évfolyam. 24. szám

Felelős szerkesztő: Vajna Károly.

Kiadó laptulajdonos: Ifj. Jancsó Mózes.

Előfizetési árak:

Egész évre 10 korona. Félévre 5 korona.
Negyedévre 2 korona 50 fillér.
Egyes szám ára 10 fillér.

A lap szellemi részét illető közlemények, Vajna Károly szerkesztőhöz, az előfizetési és hirdetési pénzek Ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdájába küldendők.

Hirdetmények díja:

4 hasábos peti sorért, vagy annak helyéért 10 fillér.
Hivatalos és árverési hirdetések külön díjtétel szerint.
Nyílt ér sora 30 fillér.
A hirdetések s nyílt erek díja előre fizetendő.

A király Budapesten.

Vasárnap este óta a király a magyar székesfővárosban időzik.

Magyarországon rég nem tekintettek oly nagy várakozással ő felségének Budapestre érkezése elé, mint mostanában, a mikor a majdnem két hónap óta huzódzó politikai bonyodalom megoldását mindenki már elodázhatalan dolognak tartja.

A király, aki alkotmányos érzésének és páratlan kötelességtudásának e komoly napokban is több alkalommal bizonyosságát adta, most, a mikor közénk jött, előreláthatóan mindent el fog követni, hogy a maga részéről hozzájáruljon a kibontakozás akadályainak elhárításához.

Hogy ez mennyiben fog sikerülni, az természetesen jórészt az ellenzéki pártok politikai érettségétől és a koliciós programnak a korona álláspontjához való közeledésétől függ.

Valószínűnek látszik, hogy a kibontakozás siettetésére irányuló fáradozásokban most már semmiféle szünet nem lesz.

Már megindultak az újabb kihallgatások. Elsőnek Andrássy Gyula gróf járult hétfőn a király elé, aki Andrássy grófot a kabinetalakítással még nem bízta meg.

És így nem tudni, hogy ő-e, vagy ki lesz a király jövő embere. Akárki lesz is ez, a közvélemény örömmel üdvözlölné,

csak világosságot hozzon abba a koromsötétségbe.

Andrássynak-e, másnak-e: nem — kérdés, csak sikerüljön helyre állítani a törvényes rendet.

Ez a valóság, a realitás országa, a mi országunk, a hová vágyakozunk, ahol a boldogulás és boldogítás feltételei vannak.

Lejött a király is közénk, keresni ezeket a feltételeket a nemzet és a korona jogainak respektálásával.

Ezer éve uralkodnak egymás mellett, egymást támogatva. Most csak nem szállnak szembe, amikor a kultur államok sorába emelkedve kell — haladniuk?

Ez a valóság. A jogok okos gyakorlása talán elhárítja fejünk felől a veszedelmet és békét áraszt Szent István koránájára, melynek sugarai bearanyozzák az országot.

Igy, egyetértéssel, a jogok és kötelességek lassu, de biztos bővítésével csak eljutunk a függetlenséghez, ahol jövőnk titkát rejtve hisszük. Am a vihar elől elcsukjuk ablakainkat. Fénylő napsugárnak, illatos, éltető levegőnek nyitjuk meg csak újra.

A gimnázium építés ügye.

Kézdivásárhely, 19. 5. március 29.

A Székelyföld legutóbbi számában jelezte, hogy Dr. Elischer József, királyi

tanácsos, tankerületi főigazgató, a kiváló tanításügyi vezető férfiú, öt napig Kézdivásárhelyen időzött s behatóan megvizsgálván az illy főgimnáziumot, a legteljesebb megelégedését nyilvánította a tapasztaltak fölött.

Hát ez mindenesetre igen öröndetes dolog s jól esik hallanunk, illetve olvasnunk, hogy az intézet felülvizsgálására hivatott egyik tekintélyes szakférfiú, a m. kir. kormány képviselője, a vizsgálat eredményével, most is, mint máskor is, a lehető legnagyobb mértékben megvan elégedve. Ez nem is lehet másként.

Azt hiszem azonban, hogy a főigazgatói megelégedés csak az intézet szellemi ügyeire vonatkozott, bár ez a jelzett hirdetésben kifejezve nem volt. Mert az már lehetetlen, hogy egy olyan tapasztalt, bölcs ember, oly jeles szakférfiú, mint Elischer főigazgató ur, az intézet helyiségeivel is meg lett volna a legnagyobb mértékben elégedve: hiszen az intézet elhelyezése annyira kritikán aluli, hogy lehetetlennek tartjuk, hogy legyen még hazánkban egy főiskola, melyik ilyen szűken nyomorúságosan, összezsúfolva, szétszórva lévő, 3-4 épületben szolgálja a művelődés ügyét, mint épen a miénk! Ezek az épületek, mikor csak 4 osztály volt csak akkor is folytonos tatarozás alatt állottak, de még az algimnázium céljainak is csak szükség-

TÁRGA.

Bucus.

Irtá: Ambrus Zoltán.

„Édes szerelmem.”

El kell szánnom magamat rá, hogy először életemben igaz és őszinte legyek hozzád. Ez örütség; hisz a tulajdon kezemmel fojtom meg a szerelmemet, azt, ami előttem a legkedvesebb és legdrágább a világon. Édes kedvesem! Soha se keresd a tökéletes igazságot és a mesztelen őszinteséget! A leplezetlen igazság a szerelmem halála és halála mindennak, amiért élni érdemes.

Brabanti Elzának és a kékszakállu herceg naiv feleségének nem volt igaza. Az elzárt kamarák maradjanak zárva örökkön! . . . De mit beszélek neked össze vissza? . . . Te jó vagy, olyan jó, hogy sohase gondoltál semmiféle titokra. Mindezt rémülettel, sóbálványgyá meredve olvasod.

És mégis szét kell tépnem minden illúziódat. Látod, ilyen nyomorúság az élet! . . . Az, a kit előttem Pálnak neveztem, elvisz magával messzire egy más világrészbe. Miért? Mert nincsen más választásom. Hazudtam neked; nem gyűlölöm, nem utálom őt. Ő az én egyetlen barátom. Mert Te, Te az üdvösségem voltál! Ha azt mondom, hogy ő az egyetlen barátom: értsd úgy, hogy ő az én létezési okom. Mert nélküle az utca szemetje vagyok,

akit Te — életem! . . . boldogságom . . . undorral taszítasz el magadtól!

Az, akit előttem Pálnak neveztem, nagyon jó hozzám. Egy kicsit szeret is: önzéstől, megszokásból és kényelemszeretettel. Kellek neki úgy, ahogy vagyok . . . Ugye nem hinnéd? Tudott rólad s mégse hagyott el emiatt? Őt nem csaltam meg, mert csak Téged szeretlek! . . .

Szóval, neki mennie kell s én követem őt. Mit tehetnék egyebet? Ahoz, hogy megöljem magamat gyáva vagyok. S az, amit most teszek, nem sokkal kevesebb az öngyilkosságnál.

El kell válnunk, drágám, örökre!

Egy pillanatig kísértésben voltam, hogy: el foglak hagyni bucsuszavak és e rémitő vallomás nélkül. S ha úgy ocselkedném: nem vesztenék el mindent. Megőriznéd emlékemet s nekem, az utolsó óráimig, megmaradna egy boldogító érzetem: az, hogy van valaki a világon, aki úgy gondol rám, mint a hogy az első ember gondolt az elveszett paradicsomra.

De nem hallgatom a kísértésre. Ha eltűnném, egy szó, e borzasztó levél nélkül, azt hinnéd, hogy meghaltam. Nem én, akit nem ismersz, hanem az akit szerettél! . . . Megsiratnál, meggyászolnál . . . s hidd el, hogy az én nyomorult hiúságomnak semmi se hízeleghetne jobban, mint, hogy ha valaki megsiratna, mintha Te siratnál meg, aki kedvesebb vagy nekem mindennél e világon!

De akkor sokat, nagyon sokat szenvednél miattam, édes szerelmem! Boldogtalanná tennélek egész életedre. Szerelmünk örök életűvé válna —

mert kit szeretnék jobban, mint a halott szeretőt? — nem felejténél el soha, az enyém maradnál örökkön, de nagyon szenvednél! S én nem akarom, hogy szenvedj; sokkal jobban szeretlek.

Igy: megutálás és elfelejtés. Egy kicsit így is szenvedni fogsz: megátkozod emlékemet és egy egész életen át szűgyennel és gyűlölettel fogsz gondolni azokra az órákra, a melyek nekem a boldogságot jelentették. De lassankint elfelejtessz; nem teszek örökre boldogtalanná . . .

Halld tehát.

Őt nem hívják Pálnak, s az én nevem nem Sarolta. Nem a férjem; nem voltam asszony soha. Nem vagyok az, akinek ismersz; meg se ismernél, mikor aranyesárgára festem a hajam.

Hogy miért csaltalak meg, amikor először láttuk egymást, magam se tudom tisztán. Emlékszel első találkozásunkra? Egy vasuti kupéban ültünk s nagyon sok virág volt az ölemben. Összetévesztettél a virágaimmal, s azzal a tisztelettel néztél reám, amely sohase egy női lénynek, mindig az egész női nemnek szól. Ez a babona úgy látszik, a szent életű anyák öröksége. Csak a legkülönbözőbb férfiak tudnak így nézni; azok is csak a te korodban.

Valami delirium fogott el akkor; éreztem, láttam előre az egész jövőt. Lehetett-e öröm, hogy előre szétromboljam életem első és utolsó regényét? Lehetett-e öröm, hogy kiábrándítsalak? Szerettelek az első perctől fogva.

Nem is sejtetted, milyen boldogot adtam volna oda magamat már akkor este, mikor először sétáltunk végig az elhagyatott fürdőhely hársfa áll-

ből, jobb hiányában, feleltek meg. Hogyan lehetséges tehát ugyanezen épületben 8 osztályú főgimnáziumot nem modernül, de a célnak bár csak kis mértékben megfelelően is, elhelyezni?

Összezsufolva, minden célszerűségi, kényelmi szempontot figyelmen kívül hagyva. Egyik osztálya pláne olyan gyarló faviskóban van elhelyezve, hogy a legkisebb faluban levő népiskolát is, ha ilyen helyiségben volna, hatóságilag bezárnák. Tönkre megy e helyiségben tanárnak, tanulónak egyaránt a látása, a testi egészsége! Lehetetlen tehát, hogy elkerülte volna a figyelmét, éleslátását a főigazgató urnak az iskola elhelyezési ügye s éppen azért szerettük volna tudni, hogy mi a véleménye az új helyiség építése felől?

Ugy tudjuk, hogy valami államsegély — talán 200,000 korona — kilátásba volt helyezve még az őszön.

Mi van az államsegélylyel, kivan-e utalva? Ha nincs, hol feneklett meg az ügy? Kit terhel a mulasztás? Mert, hogy valahol e kérdés nem a legmelegebb tárgyalásban részesül: az bizonyos. Már pedig amily sürgős életkérdés volt vidékünk szükségének a főgimnázium kifejlesztése, éppoly sürgős, elodázhatatlan annak megfelelő épületben való elhelyezése. Igen lekötötte az, aki az építésügy mibenlétéről, várható fejleményeiről tájékoztatna s megnyugtatta. 300 székely ifju helyes testi nevelése hangosan kiált az építés halaszthatatlan sürgős megoldása mellett! Ezért: felvilágosítást, megnyugtatót kérünk!!

A képviselőház bizottságaiból. A IV. bíráló bizottság a IV. sz. teremben április 7 én délután 5 órakor ülést tart, a melyen tárgyalják Damjan Vazul megbízó levelét. — Az igazoló állandó bizottság állandó bizottság március 20-án délelőtt 10 órakor az elnöki irodában ülést tart. — V. bíráló bizottság március 28-án délután 5 órakor az elnöki fogadóban ülést tart, a melyen tárgyalás alá veszik Geréb János,

ján! . . . De nem akartam megfosztani magam a tökéletes boldogságtól és téged még kevésbé. Azért kérettem magam olyan sokáig. Egyszer azt mondtad, hogy az ajkaim formájában van valami, aminek még nem láttad mását; hangtalanul és csökről beszélnek. S én sokáig nem beszéltem csak szerettelek.

Aztán hazudtam. Azt mondtam, hogy férjem van, aki elhanyagol s akit gyűlölök. De tehettem-e mást? Ugy tetszett mindaz, ami velem történik: álom. Nem akartam felébredni, nem akartalak felébreszteni.

Megcsaltalak, de mennyi boldogságot köszönök ennek a csalásnak. Azt a három hónapot, a melyet Róbert-Róbertnek hívják — évenként a külföldön szokott tölteni, kiszakítottam nyomorult életemből s átváltottam olyanra, aminőnek nem születtem. Hüségessé, odaadóvá, jóvá, nem igaz? A hogy elutazott, lemostam magamról a festéket, hozzád siettem. Szeretődnek, mert úgy akartad. De szolgálód lettem volna, ha parancsolod . . .

S úgy rettegtem, hogy elveszítelek . . . Az az ember, aki már a maga módja szerint, de mégis csak szeret s akinek sok gyöngédségéért sok hálával tartozom, egyszer rájött titkunkra. Annyira oda voltam a kétségbeeséstől, hogy megszánt s nem lökött el magától. Te is szánsz egy kicsit, ugy-e? Egy kicsit?

Ha látnál, amikor ezeket a sorokat írom. Megvallani neked, hogy minden, minden hazugság volt! És mégis meg kell lennie.

Emlékszel, milyen rosszul lettem akkor este, mikor egy újságból megtudtad, hogy a szegény Viktor meghalt? Egy hetaeráról kezdél beszélni,

Ragályi Béla és Zichy Aladár gróf megbízólevelét. — Az V. bíráló bizottság március 29 én délután 5 órakor az elnöki fogadóban ülést tart, a melyen tárgyalják a Vlád Aurél elleni panaszt.

A VII. bíráló-bizottság szombaton délután 3 órakor tartott ülést a II. számú bizottsági teremben. Az ülés tárgya Bauer Mihály, Radisies Jenő és Nagy Emil panasszal megtámadott mandátumainak megvizsgálása, illetőleg a panaszok és kifogások tárgyalása volt. Mivel azonban a bizottság érdemleges ülést nem tarthatott, legközelebbi ülését a képviselőház ülése után következő napra halasztotta.

A politikai helyzet.

Gróf Andrássy Gyula hóifjón háromnegyed 1 órakor hajtott a királyi várpalotába és pontban egy órakor lépett be ő Felsége dolgozószobájába. A kihallgatás teljes egy óra hosszúságú tartott.

Andrássy kijelentette a reá várakozó újságíróknak, hogy *döntés nincsen, újabb momentumok nem merültek fel.*

Egy újságíró megkérdezte Andrássyt: Igaz-e, hogy az ezredeken a magyar nyelv tágabb kereteket nyer?

Ismétlem, — mondotta Andrássy — *újabb momentum nincs. A király a régi álláspontot hangoztatja és én is. Előterjeszttem most kihallgatásom anyagát az ellenzéki vezérferfiaknak és azután újból referálok ő felségének.*

Népoktatás Háromszék vármegyéjében.

— Csánki Gyula, k. r. tanfelügyelő jelentése február hónapról, a közigazgatási bizottságnak. —

A vezetésre és felügyeletre bízott népoktatási közigazgatásnak a magának vármegyének népoktatási ügyének febr. havi állapotára vonatkozó jelentésemet, a közig. bizottságról szóló törvény 15. §-a értelmében a következőkben van szerencsém előterjeszteni.

A február hó folyamán beérkezett ügydarabok közül, új számok alatt, külön külön, iktatóra vétetett hivatalomban 440 ügydarab, mely számmal hivatali iktatókönyvem február havi utolsó száma 927-re emelkedett. Ezen ügydarabok az e hó folyamán postára adott 1094 kiadványban, a múlt hóról elintézetlenül átjött 21 ügydarabbal együtt jobbra mind el is intéztettek, úgy hogy elintézetlenül csupán 19 ügydarab maradt át a folyó március hóra.

Mint a közig. bizottság közoktatásiügyi előadója

akiről sokat hallottál, a Viktor nevével kapcsolatban. S valami vad harag szólt a szavaidból, rohase láttalak olyannak. Majdnem összeestem a halálos rémülettől; azt hittem, vadul kalapáló szívem kikapja szörnyű titkomat.

Most már tudsz mindent. Minden hazugság volt, borzasztó hazugság.

Csak az nem volt hazugság, hogy szerettelek, s hogy szeretni foglak örökkön.

És néha azt képzelem, hogy nem is csaltalak meg oly igen . . . Barna hajamat csak Te láttad olyannak aminő; s csak Te láttál annak, aminő lehettem volna, ha az emberek mind olyan jók, aminő Te vagy!

Ne átkozzál nagyon, inkább szánj egy kicsit! Néha elfog a kétség; elküldjem-e ezt a borzasztó levelet? Oly édes volna tudnom, hogy sajnálsz, hogy halottnak vélsz, hogy szeretettel s a régi melegséggel gondolsz rám! De legyőzőm önzésemet, mert tudom, hogy ez a gondolat fájdalmasabb volna rád nézve, mint: beszámolni a kínos igazsággal. Nagyon szeretlek.

Emlékszel-e mit mondtál, mikor a szegény kis bárónőt exhumálták s megláttad a halott fülében fülbevalót? Azt mondtad: „Mily irónia!” Légy hozzám kegyesebb. S ha forró bucsu-esők helyett azzal válok el tőled örökre, hogy: szerelmünk emlékéit elviszem magammal, ne ismételd ezeket a rideg szavakat.

Isten veled örökre! Te édes! Te drága!

Sarolta,

február hó folyamán 113 ügydarabot kaptam előadói javaslattal leendő ellátás végett, a mai napig pedig a közig. bizottság 660 ügydarabja közül 277 lett részemre kiosztva, melyek néhány ügydarab kivételével, részint üléseken kívül, részint a mai ülésre hozva mind fel is dolgoztattak és előadattak.

A közig. bizottsági ügydarabokban többnyire iskolai számadásos és költségvetési ügyekben, fizetshátrálékok behajtása tárgyában, községi faiskola ügyében történt intézkedések e hónapban is; hivatalom közig. munkásságának pedig a közig. bizottsági ügydarabok feldolgozásán kívül a beiskolázottak számának megállapítása céljából való adatgyűjtés, a faiskolák ügyeinek rendezése, az ifjusági egyesületek szervezése; az óvodai és iskolai költségvetések és számadások megállapítása; a felsőbb hatóságoknak az iskolai és óvodai számadásokat jóváhagyó rendeleteibe foglalt rendelkezések foganatosításának sürgetése; a nyári menedékházak múlt évi számadásainak s folyó évi költségvetéseinek bekívánása; hátrálékos tanítói illetmények behajtása; áll. segélynyújtás láttamozása, elkönyvelése, nyugdíj helyettes s magánvizsga engedélyezés iránti kérvények felterjesztése, a Jókai-szoborra való adakozás céljából felhívás kibocsátása, tankönyvajánlások stb. voltak általánosabb tárgyai.

Iskoláink február havi állapota általában kedvezőnek mondható. A tanítás folytonosságát rendkívüli körülmények s nagyobb mérvű, járványosan fellépett betegségek, huzamosabb időre terjedőleg sehol sem akasztották meg. Kisebb mérvű járványok nem fajult megbetegedések több helyen fordultak elő, így Árapatakon, Előpatakon és Sepsiszentgyörgyön is, az iskolák hatósági bezárása azonban ezeken a helyeken sem vált szükségessé. A tanítók közül részint betegség, részint egyéb okok miatt több kevesebb ideig tartó szabadságidőt nyertek és élveztek Nagy Imre zágoni, Bartha Ignác, Jakab Almos, Nagy Istvánó sepsiszentgyörgyi; Kocsisné, Pollák Augusztina márkosfalvi, Nagy Gerőné, Nagyné Kósa Mária kézdívásráhelvi, Biró Anna bodolai, Zágoni Erzsébet nagybaczoni, Pap Lajos, Gligor Ferenc, Borbáth János bereczki, Bartha Samu barátosi, Kocsis István kovásznai, Vargha Irén árapataki és Fliegl Kálmán baróthi polgári s Hegyesi Jolán sepsiszentgyörgyi tanítónékpöz intézeti tanítók és tanítónők.

Tanítóváltozás történt a sepsiszentgyörgyi szemmerjai és a pávai áll. iskoláknál, hol a múlt havi jelentésben jelzett áthelyezés és kinevezett alapján február hó 1-én Veres Róza és Horváth Anna megkezdették működésüket. Február 1-én megkezdte működését az argyalosi községi iskolához megválasztott új tanítónő Ósz Anna is. A szörcei közs. tanítói állás azonban ma is üresedésben van. Valóságos átk a ez iskolának és a község népoktatási ügyének az örökös tanítóváltozás és az, hogy a tanítóváltozás mindig ily hosszasan elhúzódik.

Kiíratott a pályázat a karatna voláii községi iskoláknál létesített 3-ik állomás betöltése céljából is. Tanítóváltozás történt a tanítónékpöz intézetnél is, a mennyiben Borbély Gizella megbízott rajztanítónő e megbízatásáról lemondván, az intézetet elhagyta s helye Bizell Margit okl. rajztanítónővel töltetett be. Végleges kinevezetést nyert s február hó 28-án a hivatali esküt is letette Kollárné Zoltán Margit, ki a baróthi szaktanítós gazd. ismétlődő iskolánál eddig csak megbízottként volt alkalmazva.

A február hó folyamán vett miniszteri intézkedések és rendeletek alapján tisztelettel megemlítem, hogy a kézdívásráhelvi áll. polg. faiskola elhelyezésére szolgáló épületek helyreállítási költségeire 340 kor. 28 fillér kiutaltatott, a tanítónékpöz intézet és gyakorló iskola felszerelési költségeinek ára fejében 3718 kor. 70 fillér, a fiu-árvaház 1905. évi fentartási költségeire 2000 kor., a pákói áll. isk. helyreállítási költségeire 3161 kor. engedélyezett s végül, hogy az árapataki, erődsi, illyefalvi, komolói, martonfalvi, pákói, peselneki, zabolai, és zaláni állami-, az egerpataki, karathnavolái, szotyori, teleki, zalánpataki és baróthi községi, szentiványlavorfalvi és gelencei róm. kath. iskolák részére többrendbeli értékes taneszköz engedélyeztetett

Végül jelentem, hogy február hó folyamán részint iskolalátogatás, részint egy vagy más oktatási kérdés megbeszélése és intézése céljából Bikfalva, Dobolló, Nyén, Zágonybárány-telep, Zágony és Zalán községekben szállottam ki.

EGYESÜLETI ÉLET.

A Kézdivásárhelyi Kaszinó közgyűlése.

Meghívó.

A kézdivásárhelyi Kaszinó tagjait a folyó évi március hó 26-án, vasárnap délután 3 órakor a Kaszinóban tartandó rendes évi közgyűlésre tisztelettel meghívjuk.

Tárgysorozat:

1. Elnöki megnyitó.
 2. Titkári jelentés.
 3. Könyvtárnoki jelentés.
 4. Gazda jelentése.
 5. Ügyész jelentése.
 6. Pénztárnok jelentése az 1904. évi számadásokról.
 7. A számvizsgáló bizottság jelentése és a felmentvény megadása.
 8. Az 1905. évi költségvetés megállapítása.
 9. A szabadságszobor alap beolvasztása iránti végleges intézkedés.
 10. A Székely Társaságok Szövetségébe való belépés tárgyában a választmány javaslata.
 11. Indítványok. (A Borszem Jankó kitiltása. stb.)
 12. 8 választmányi rendes és 3 póttag választás.
- Kézdivásárhelyen, 1905. évi március hó 20-án.
Fejér Károly s. k. Dienes Ödön s. k.,
elnök. jegyző.

NAPI HIREK.

— **A király Budapesten.** A király vasárnap este fél nyolc órakor Budapestre érkezett. A vonatot Marcheghi főlovászmester vezette. A királyt a pályaudvaron Mátyás főpolgármester és Rudnay főkapitány fogadták. Mosolyogva megszólította Ludvigot, Márkussal és Rudnnyal hosszasan beszélgetett, majd katonásan tisztelgett és fogatába szállva a várpalotába hajtattott, hol József Ágost kir. herceg fogadta.

— **Személyi hír.** Kilyéni Endre, hosszafalusi áll. polg. isk. igazgató, a „Brassó-Háromszéki Polgári Isk. Kör” elnöke, polgári iskolaiszaksz. felügyelő, vasárnap este Kézdivásárhelyre érkezett. Hétfőn és kedden a polgári fiú iskolában végzett, szerda óta pedig a polgári leányiskolában teljesít hivatalos látogatásokat a szaksz. felügyelő, aki úgy hivatalos érintkezéseivel, mint személyes tulajdonságaival az összes érdekelt tényezők őszinte elismerését kivívta. Nem tudjuk, hogy a szaksz. felügyelő megbízatása kiterjed-e minden az iskolai érdekeivel összefüggő kérdésre, mégis erkölcsi kötelességünknek tartjuk e helyen mi is felhívni Kilyéni szaksz. felügyelő ur figyelmét a polgári leányiskola végleges elhelyezésének fontos kérdésére, mely sürgős megoldásra vár.

— **Kinevezés.** Az igazságügyminiszter Bardocz Gyula, kézdivásárhelyi kir. törvényszéki telekkönyvvezetőt jelenlegi alkalmazása helyén a IX. fizetési osztály 3-ik fokozatába sorozott telekkönyvvezetővé nevezte ki.

— **Esküvő.** Özv. Szűcs Károlyné sz. Nagy Emma és Mágori Mózes szijgyártó f. hó 20-án hétfőn délután tartották esküvőjüket Kézdivásárhelyen. Szerencse legyen frigyükön.

— **Halálozás.** Öszinte részvétellel közöljük a hírt, hogy Janosó Károly volt kereskedő, földbirtokos, egy közbeesülésben állott, derék polgára városunknak, hosszas, súlyos szenvedés következtében f. hó 21-én éjjel, szerető leánya Szabó Sámuelné karjai között meghalt. A boldogultat, kibén özv. Nagy Mózesné sz. Janosó Mária urhölgy, Nagy Gábor miniszteri tanácsos édes anyja, édes testvérét siratja és gyászolja, csütörtökön délután helyezik nyugalomra a ref. temetőkerthben levő családi sírba. Haláláról, mely rá nézve megváltást, gyászoló családjá a következő jelentést adta ki: Alulírottak megtört szívvel tudatják, hogy a szerető apa, após, nagyapa, szerető jó testvér: Janosó Károly kereskedő életének 72 ik, özvegyiségének 19-ik évében súlyos szenvedés után, folyó hó 21-én reggel 1 órakor megszűnt élni. Elborult lelki szemei előtt most már az örök világosság ragyog. És a ki itt e földön annyit szenvedett, ott megpihen az Ur kegyelmének áldó karjain. A megboldogult hült tetemei folyó hó 23-án délután 3 órakor fognak az ev. ref. egyház szertartása szerint örök nyugalomra helyeztetni. Áldott emlékének örökké őrizzük, nyugodjék esedesein!

Kézdivásárhelyt, 1905. március 21-én. Gyermekai: Janosó Mária, férje Szabó Samu s gyermekei; János neje Soós Ilona s gyermekei; József, neje Tóth Emilia s gyermekei; Gyula; Ida, férj. László Zoltán s gyermekei. Testvére: Özv. Nagy Mózesné szül. Janosó Mária s gyermekei: Nagy Gábor min. tanácsos. Özv. Szabó Elekné, mint anyatárs. Néh. testvére gyermekei: Nagy Károli, férje Bálint Benedek, Szűcs Ferenc, Molnár Géza. Janosó, Kovács és a László családok.

— **Felhívás** a löheremag termelő gazdaközönséghez! Hivatkozással 2-905. g. b. szám alatt löheremag vetőmag tisztítása és eladása tárgyában közzétett hirdetményre, köztudomásra hozom, miszerint a termelőknek kedvezményesen megvásárlásra bocsátott tisztított arankamentes, az állami vetőmagvizsgáló állomás által ölmzárólt, legelső rendű löheremag 50 és 100 kilogrammos zsákokban 170 koronáért, kilogrammonként 180 fillér, azaz: Egy korona nyolcvan fillérért szerezhető be. A vetőmag ára Ripolti Mózes uzoni jegyzőnél fizetendő le s az általa kiadandó bérca ellenében az uzoni Kohn Mária Fiai kereskedő cég fogja a kívánt mennyiségű magot kiszolgáltatni. Figyelmeztetem a t. gazdaközönséget, hogy a vetőmag bevásárlási kedvezményt folyó évi április hó 15-éig veheti igénybe, azontulajdonosok szerződésük értelmében figyelembe nem vehető. Háromszékvármegye gazdasági bizottsága nevében: Sepsiszentgyörgyön, 1905. évi március hó 18-án. Gróf Haller János, főispán, elnök.

— **Halálozás.** Szabó Mózes, kézdivásárhelyi derék lakatos mester, 50 éves korában súlyos szenvedés következtében, f. hó 18-án Kézdivásárhelyen meghalt. Mult vasárnap délután temették el a polgáitársak nagy részvételével.

— **A kereskedő-ifjuság társulatának hazafias ünnepsége.** A helybeli kereskedő ifjak a díszös szabadsághire emlékére f. hó 18-án este 8 órakor a kör helyiségében kevés számú de annál lelkesebb közönség jelenlétében igen szépen sikerült, hazafias hővtől áthatott ünnepséget rendeztek. Az ügyesen összeállított műsor a Szőke Pista zenekara által nagy gondallal előadott nyitányal vette kezdetét, mely után Kiss Károly polg. isk. tanár, a kör buzgó alelnöke üdvözölte az egybegyűlteket s röviden rámutatva a nap jelentőségére az ünnepséget éljenzések között megnyitotta. Városunk költő-papja, Szabó János ev. ref. lelkész mondott ezután minden jelenlőt elragadó, lendületes, tartalmas ünnepi beszédet. A szónoknak szóló tapsvihar és éljen Nemes Anna k. a. szavalatára csendesült le, hogy azután ismét gazdagon honorálja az ügyes szavalatot. Egy szép ének szám következett ezután: Janosó Irénke k. a. és Both Mihály énekvezér adtak elő nagy művészettel egy gyönyörű duettet, melyet a közönség kíváncsán megkelt még egy másikkal toldaniok. Czirmai Zoltán ev. ref. lelkész kitűnő szavalata után a Himnusz hangjai és Kiss Károly alelnök köszönő szavai zárták be a jól sikerült nemzeti ünnepséget, melyet a késő éjjeli órákig elnyúló kedélyes összejövetel követett.

— **Halálozás.** Kubát Hugó, m. kir. honvéd ezred fegyverműves, ki évekkel ezelőtt Kézdivásárhelyen szolgált, mult pénteken Kolozsvárt, szívizélhűdésben, hirtelen 60 éves korában elhunyt. Mult vasárnap d. u. temették el. Az elhunytat özv. Kubát Hugóné szül. Székely Anna, mint neje. Kubát Margit, férje Voith Ferenc; Kubát Hugó; Kubát Helena, férje Dr. Halász István; Kubát Rudolf, neje Polgár Sarolta; Kubát Ágoston; Kubát Stefania, férje Nagy Ödön, mint gyermekei, vejei és menyerei. Voith Ferenc, Mihály és Margit; Halász Gyula és István, ifj. Nagy Ödön, mint unokái gyászolják.

— **Pályázat iparosok ösztöndíjára.** A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara közönséges ülése, hogy a nagymélt. keresk. m. kir. miniszter ur f. évi február 13-án 53346. sz. a. a külföldi ipari viszonyok tanulmányozása és az ott tapasztaltak itthon értékesítése céljából a kamara területére egy 600 koronás külföldi tanulmányi iparos ösztöndíjat engedélyezett, amelyre ezenel 1905. évi április hó 15-én záróra határidővel pályázatot hirdet. Pályázhatnak a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara területén illetékes kézmű iparosok. A pályázati kérelmekben a folyamodó lakhelye, családi és vagyoni viszonyai, foglalkozása, előképzettsége, nyelvismeretei erkölcsi magaviselete, esetleg tanulmányai, az általa esetleg elnyert kitüntetések és végül az ösztöndíj elnyerése esetén teendő utazás iránya részletesen

megjelölendő és lehetőleg hiteles okmányokkal igazolandók, valamint az is, vajjon az illető katonai kötelezettségének eleget tett-e már és vajjon biztosítva van-e előre is egy megfelelő külföldi gyárban vagy műhelyben való alkalmaztatása, esetleg valamely külföldi szakiskolába leendő felvétele. Az illetőnek kötelezettséget kell vállalnia az iránt, hogy az ösztöndíj különbeni visszafizetésének terhe alatt vissza fog térni hazájába és külföldön szerzett ismereteit itt fogja értékesíteni. Azok, akik katonai kötelezettségüknek még nem tettek eleget vagy az alól még felmentve nincsenek, az ösztöndíjra nem számíthatnak. A kiskorúakért atyjuk vagy gyámjuknak kell kezességet vállalniok a testi kötelezettség betartása tekintetében. A határidőn túl beérkezett folyamodások nem vételnek figyelembe. Marosvásárhelyt, 1905. febr. 28. Tauszik Hugó, kir. tanácsos, elnök. Sz. Szakács Péter, titkár.

— **A szerkesztő postaja.** P. Holyben. Ez a vers nem üti a mértéket. Eszenci tartalma van ugyan, de nincs benne hangulat, s nem kapott megfelelő formát sem. Ezért — bár sajnáljuk — mellőznünk kellett.

C S A R N O K.

Hogyan teremtetten Isten az újságíró.

Egy olasz író, Aldo Chierici, érdekes könyvet írt mostanában a római újságírókról „A római negyedik nagyhatalom” címmel. Előszavában tréfásan elmeséli, hogyan teremtetten az Isten az újságíró. A szellemes apróság itt következik: Mikor a jó Isten az embereket megteremtette, úgy gondolta, hogy jó lesz, ha külön-külön mesterséget ad mind-egyiknek. Az arkangyalok trombitáikkal összehívták az embereket, a kik már kezdtek szétszéledni a világban és a mikor mindnyájan összegyűltek, az Isten mindegyiknek kiosztotta a maga mesterségét. Így lett az egyik asztalos, a másik mérnök, a harmadik szabó, a negyedik tengerész, stb. Végtelen igazságossággal az Isten úgy intézte a dolgot, hogy mindenki azt a mesterséget kapta, a mely legjobban megillette őt: a kinek hosszú nyelve volt, ügyvéd lett; a ki verekedni tudott, katona; a ki gyorsan tudott határozni és cselekedni, kereskedő; aki pedig álmos volt és szeretett, ha helyette mások gondolkodtak, király vagy miniszter. Így osztogatta Isten a mesterségeket és a kinek sok bűne volt, megtette néptanítónak, vagy napidíjasnak. Ezeknek ugyanis legkeservebb az életük. Mikor mindenki megkapta a mesterségét, az Isten megint szét akarta küldeni az embereket, de ekkor valaki gunyos hangon szólalt meg trónja zsámolyánál:

— És nekem, uram, nem adsz semmiféle mesterséget?

Valóban, az Isten erről az egy emberről megfeledkezett. Hamarjában nem is tudta, mitévő legyen vele.

— A mesterségek már elfogytak, — mondotta — nem adhatok neked semmit.

Majd egy pillanatig elgondolkozott, aztán így folytatta:

— Ti, többi emberek, ti adjátok össze ennek az egynek a mesterségét. Adja mindenki neki a magáéból, amit jóának lát.

Az emberek morogtak, mert ingyen senki sem szeret a magától megválni de mert mást nem tehettek, odaadták azt, ami — legrosszabb volt a saját mesterségükben. Az ügyvéd föllentéseit és hazugságait, a művész irigységét és rosszindulatát, a tanító és napidíjas nyomorának egy részét. Csak a költő adott valami jobbat: megosztotta vele álmait és rajongását. Az Isten nem volt ezzel a különös mesterséggel megelégedve. Elgondolkozva kérdezte magában:

— Mit csináljak ezzel a szerencsétlennel?

A kis emberke azonban nem volt kétségbeesve. Nevetve mondta az Istennek:

— Ne fájjon a fejed miattam, Uram. Megélek én, mint újságíró.

Úgy is lett. Az Isten beleegyezett, hogy az utolsó mesterség az újságírás legyen. Alighogy beleegyezett azonban, az első újságíró már kritizálni kezdte a teremtés munkáját.

